

LIVFÖRSÄKRING UNDER SOLVENS II OCH IORP

**Den "svenska modellen" för att driva
försäkringsrörelse under två regelverk**

Oslo den 14 mars 2012

Per Johan Eckerberg och Fabian Ekeblad

Table of contents

1	Tjänstepensionsverksamhet i Sverige
2	EU:s regelverk för livförsäkring
3	Den nuvarande ”svenska modellen”
4	Effekten av Solvens II
5	Val av regelverk inför framtiden
6	Tjänstepensionsföretag – ett nytt institut
7	”Optionen” i FRL avskaffas
8	Den nya “svenska modellen”
9	Lag om tjänstepensionsrörelse – en ny lag
10	Tidigt ikraftträdande - anpassning till Solvens II undviks

Table of contents

11	Generösa övergångsregler/ Vad innebär förslaget för: Försäkringsföretag som endast bedriver tjänstepensionsverksamhet
12	Vad innebär förslaget för: Försäkringsföretag med blandad verksamhet
13	I blandade företag måste renodling ske
14	Metoder för renodling av verksamheten
15	Renodling genom beståndsöverlåtelse
16	Renodling genom delning
17	(Hur länge) håller modellen?

1. Tjänstepensionsverksamhet i Sverige

I Sverige, Danmark, Belgien och Frankrike bedrivs tjänstepensionsverksamhet i huvudsak

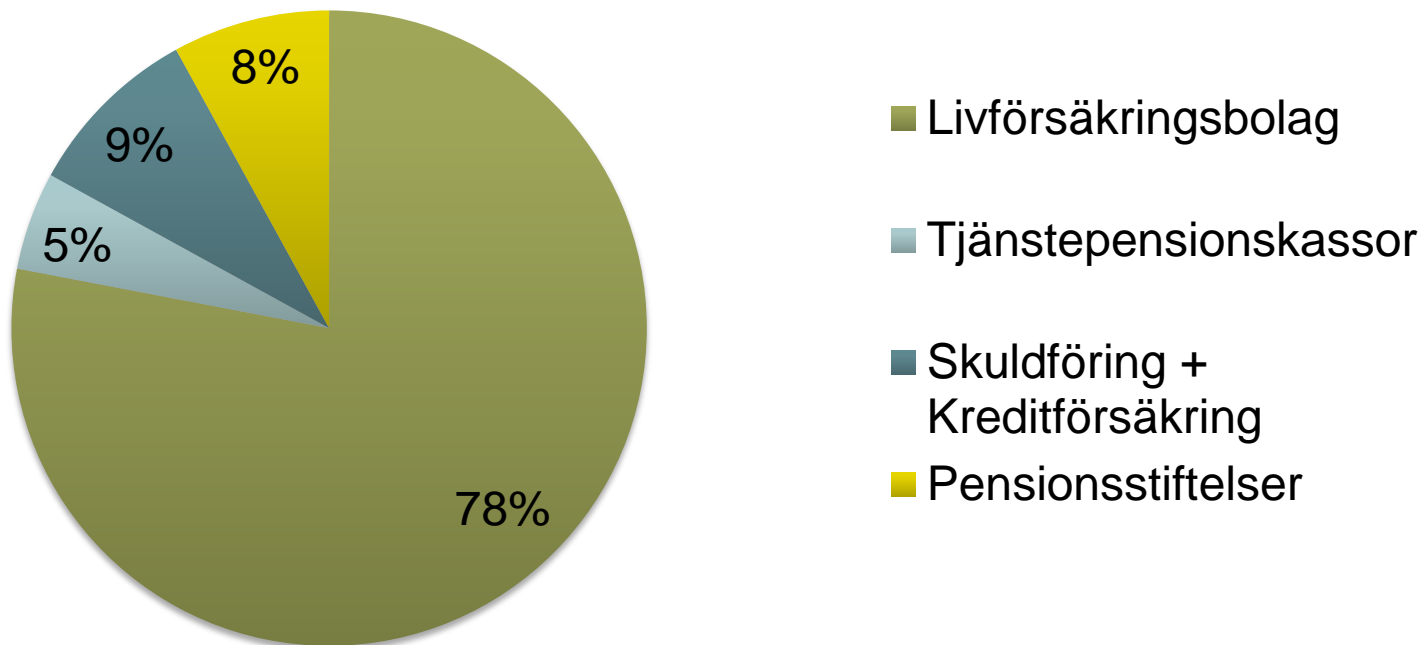
- i försäkringsbolagsform

I övriga länder i EU bedrivs denna typ av verksamhet utanför försäkringssektorn,

- i pensionsfonder

I Sverige har försäkringsbolagen mer än tre fjärdedelar av marknaden för tjänstepensioner

1. Tjänstepensionsverksamhet i Sverige

Källa: Svensk Försäkring

2. EU:s regelverk för livförsäkring

EU har i praktiken två parallella regelverk för livförsäkringsprodukter som har anknytning till anställning;

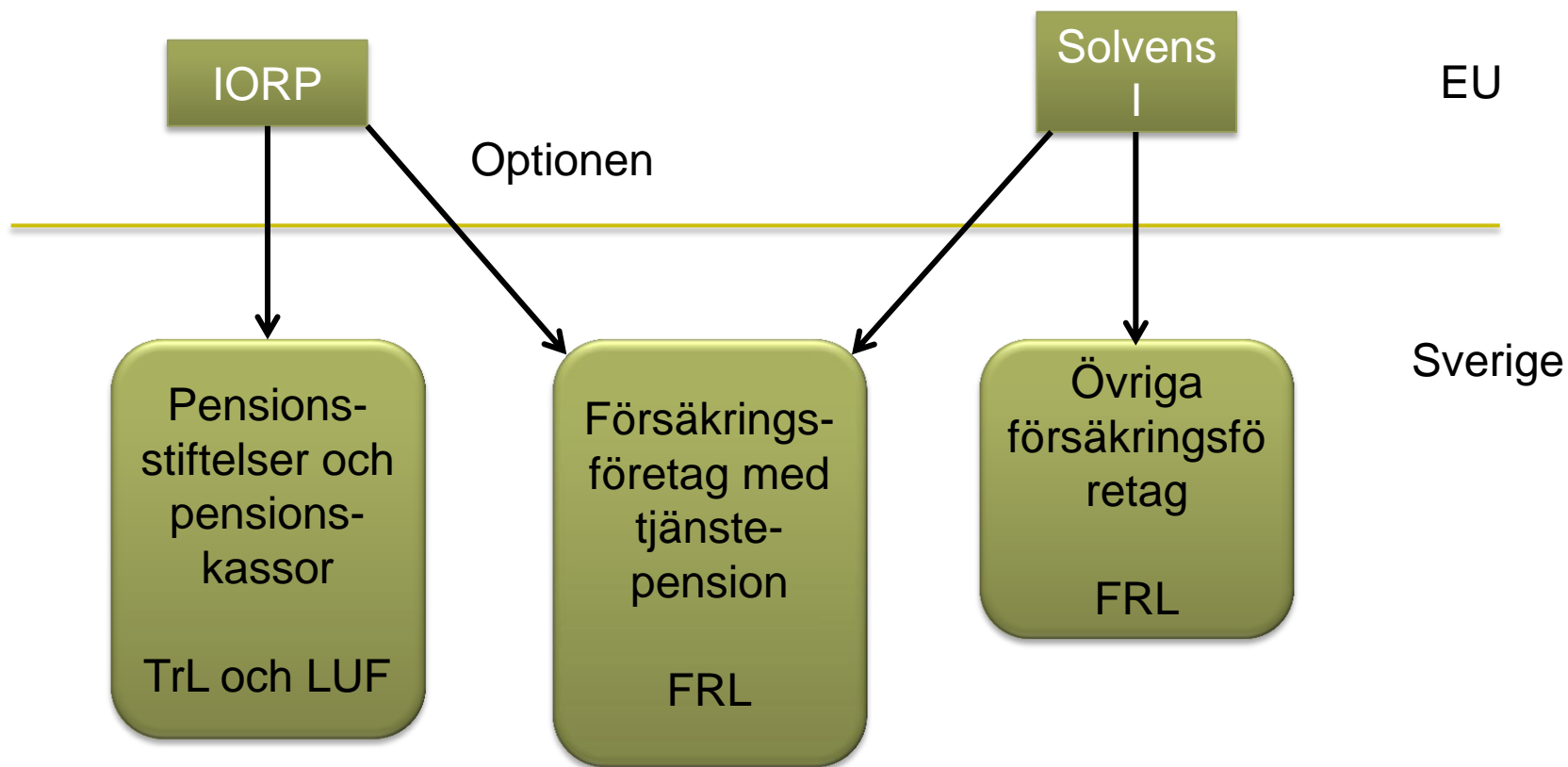
- Tjänstepensionsdirektivet (IORP) och
- Solvens II-direktivet (Solvens II)

3. Den nuvarande "svenska modellen"

I Sverige har IORP och det nuvarande Livförsäkringsdirektivet (Solvens-I) tillämpats parallellt genom att tjänstepensionsverksamhet har bedrivits:

- direkt under IORP av
 - **pensionsstiftelser** enligt lagen om tryggnad av pensionsutfästelse (TrL) och av
 - **tjänstepensionskassor** enligt lagen om understödsföreningar (LUF) och
- indirekt under IORP - genom en särskild option i IORP - av
 - **livförsäkringsföretag** som bedriver tjänstepensionsverksamhet enligt försäkringsrörelselagen (FRL)

3. Den nuvarande "svenska modellen"

3. Den nuvarande "svenska modellen"

Tjänstepensionsregleringen under Solvens I

	Pensions- stiftelser och pensionskassor	Försäkrings- företag med tjänstepension	Övriga försäkrings- företag
	IORP	IORP-optionen	Solvens I
Kapitalkrav	Solvens I	Solvens I	Solvens I
Värdering skuld	Aktsamt	Aktsamt	Verkligt värde
Placeringsregler	Aktsamt	Aktsamt	Kvantitativa regler

Källa: Solvens II-utredningen

4. Effekten av Solvens II – om inget görs

För försäkringsföretagen

- Alla **försäkringsföretag** får samma kapitalkrav (= Solvens II)
- I praktiken blir reglerna för privat- och tjänstepensionsverksamhet under optionen därigenom så likartade att det knappast är meningsfullt att upprätthålla två regelverk i samma bolag
- De **försäkringsföretag** som i dag indirekt tillämpar IORP (genom optionen) kommer därför sannolikt att helt anpassa sig till Solvens II

För pensionskassorna

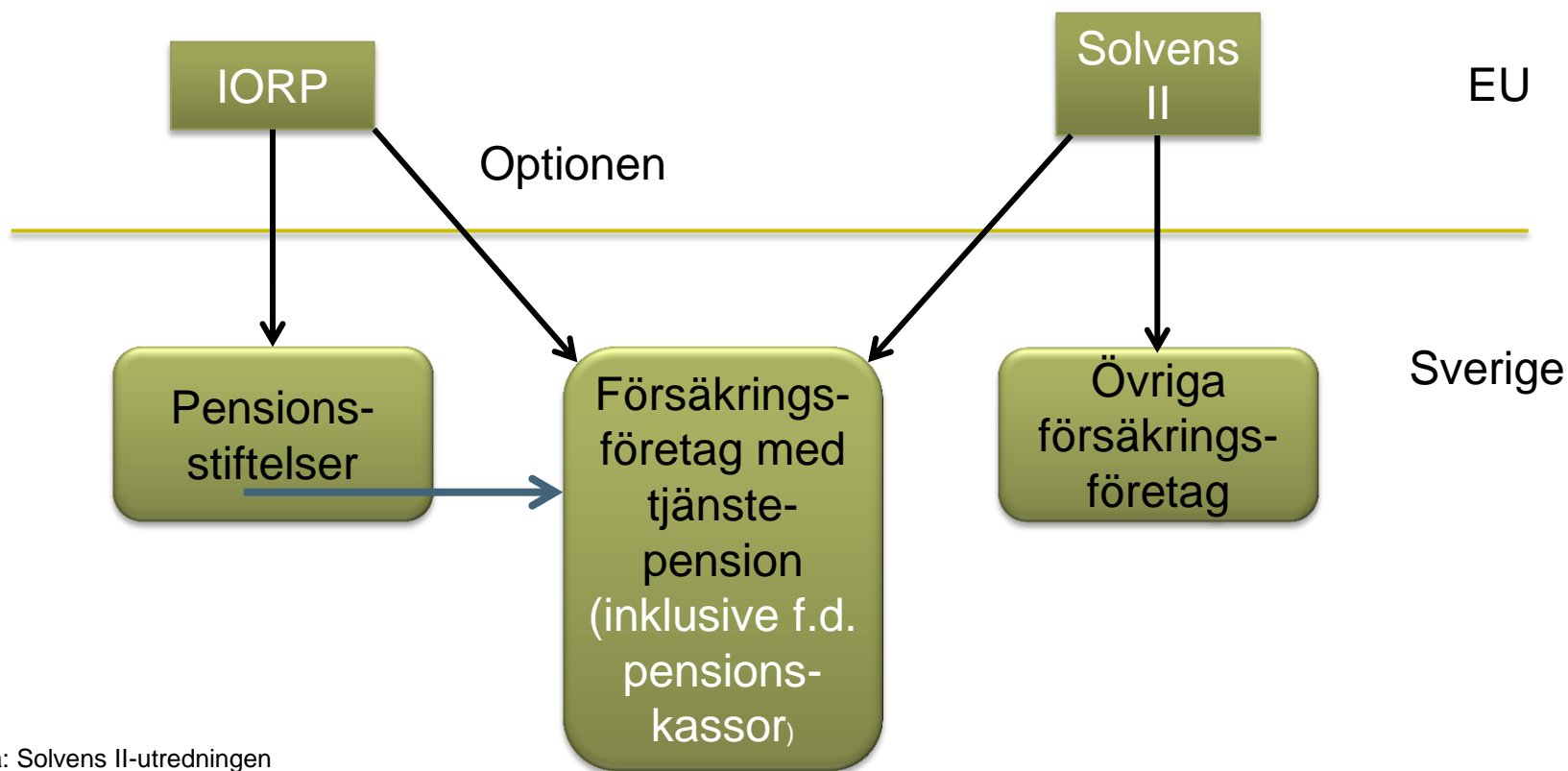
- Initialt sker ingen förändring för **pensionskassorna** (= Solvens I)
- Vid utgången av 2014 upphör dock LUF att gälla
- **Pensionskassorna** måste då bli försäkringsföretag (= Solvens II)

Effekten av Solvens II blir alltså att

- de företag som kan tillämpa IORP direkt får ett kapitalkrav (Solvens I), medan
- de som är försäkringsföretag får ett annat kapitalkrav (Solvens II)

4. Effekten av Solvens II – om inget görs

Tjänstepension med nya FRL – om inget görs

Källa: Solvens II-utredningen

4. Effekten av Solvens II – om inget görs

Tjänstepensionsregleringen efter Solvens II – om inget görs

	Pensions- stiftelser	Försäkrings- företag med tjänstepension (inklusive f.d. pensionskassor)	Övriga försäkrings- företag
	IORP	IORP-optionen	Solvens II
Kapitalkrav	Solvens I	Solvens II	Solvens II
Värdering skuld	Aktsamt	Aktsamt	Verkligt värde
Placeringsregler	Aktsamt	Aktsamt	Kvalitativa regler

Källa: Solvens II-utredningen

5. Val av regelverk inför framtiden

Den uppkomna situationen kan skapa olyckliga konkurrenssnedvridningar mellan svenska och utländska leverantörer.

En översyn av IORP har påbörjats på EU-nivå – klar 2012/13?

- *”Utredningen har ingen möjlighet att göra en bedömning av vilket regelverk som på kort sikt kommer att vara bäst anpassat till tjänstepensionsverksamhet.”*
- *”Det är emellertid utredningens starka tro att ett regelverk som är skräddarsytt för tjänstepension över tid kommer att vara bäst avpassat till just denna specifika verksamhet.”*

Solvens II-utredningen anser därför att svenska företag även fortsättningsvis bör ha möjlighet att tillämpa IORP

6. Tjänstepensionsföretag – ett nytt institut

Utredningen föreslår att

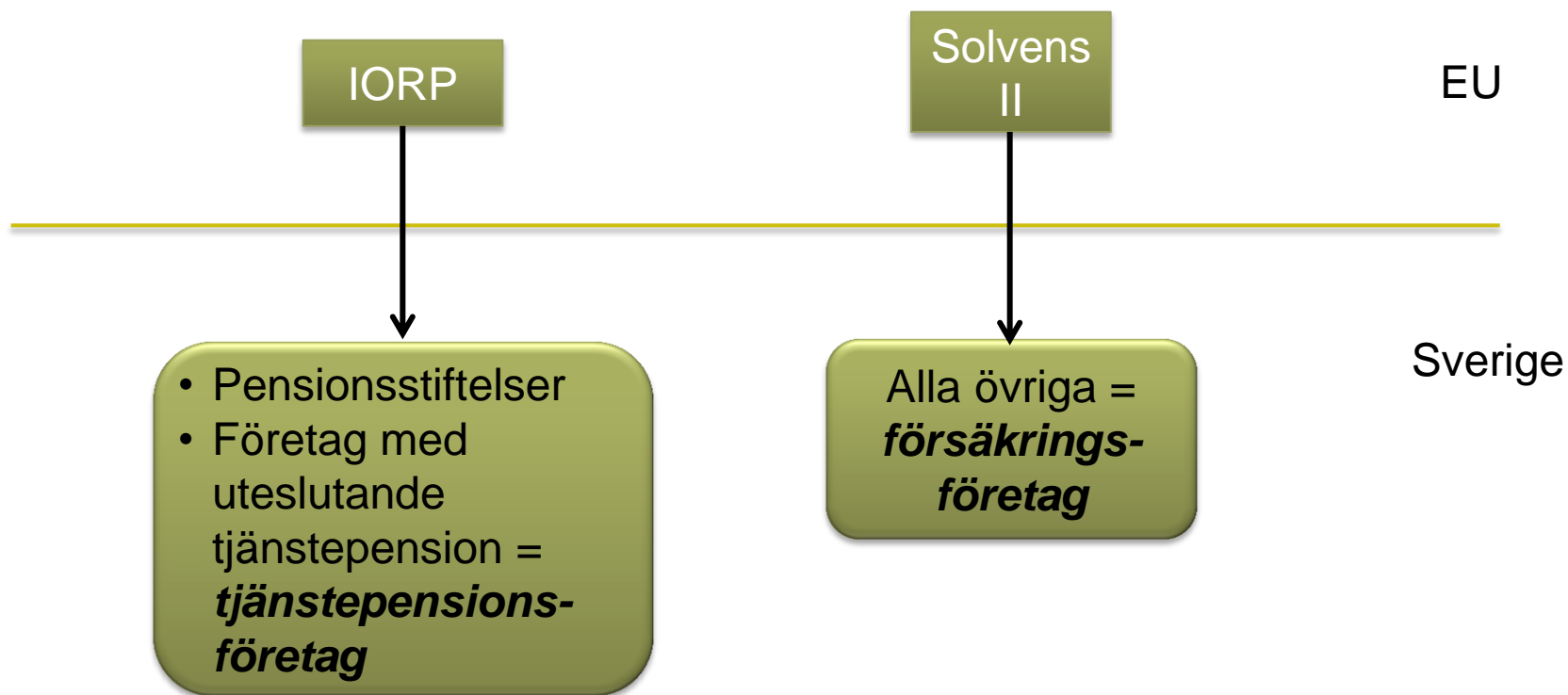
- en ny form av institut införs – ***tjänstepensionsföretag***
- Dessa institut ska få tillhandahålla produkter – förmåner – med anknytning till anställning. Det gäller såväl
 - pensionsprodukter (livförmåner) som
 - andra försäkringsliknande produkter som har anknytning till anställning (skadeförmåner), t.ex.
 - sjuk- och olycksförmåner,
 - dödsfallsförmåner och
 - förmåner som faller ut vid upphörande av anställning.

7. "Optionen" i FRL avskaffas

"I praktiken blir reglerna för privat- och tjänstepensionsverksamhet under optionen, efter införandet av Solvens II, så likartade att det inte är meningsfullt att upprätthålla två regelverk i samma bolag."

- Möjligheten för försäkringsföretag att bedriva tjänstepensionsverksamhet under optionen i tjänstepensionsdirektivet ska upphöra
- Tjänstepensionsföretag får inte – annat än i mycket begränsad omfattning och under en övergångsperiod – bedriva privat försäkringsverksamhet utan anknytning till anställning
- Försäkringsföretag ges dock möjligheten att bedriva såväl tjänstepensionsverksamhet som privat försäkringsverksamhet – men endast inom ramen för Solvens II-regelverket

8. Den nya "svenska modellen"

Källa: Solvens II-utredningen

8. Den nya "svenska modellen"

Tjänstepensionsregleringen i Sverige efter Solvens II

	Pensionsstiftelser och företag med uteslutande tjänstepension = tjänstepensionsföretag IORP	IORP-optionen	Alla övriga = försäkringsföretag Solvens II
Kapitalkrav	Solvens I	Solvens II	Solvens II
Värdering skuld	Aktsamt	Aktsamt	Verkligt värde
Placeringsregler	Aktsamt	Aktsamt	Kvalitativa regler

Källa: Solvens II-utredningen

9. Lag om tjänstepensionsrörelse – en ny lag

Bestämmelserna för tjänstepensionsinstitut föreslås tas in i en ny lag med samma struktur som FRL:

- **lag om tjänstepensionsrörelse** (TPRL)
- Försäkringsföretag som i dag bedriver bägge typer av verksamhet – och som önskar använda det nya regelverket för sin befintliga tjänstepensionsverksamhet – ges generösa möjligheter att flytta över tjänstepensionsverksamheten till ett separat tjänstepensionsföretag, t.ex. genom **delning** av företaget eller genom **beståndsöverlåtelse**
- För de företag som enbart bedriver tjänstepensionsverksamhet och som vill bli tjänstepensionsföretag föreslås ett enkelt förfarande för **byte av tillstånd**

10. Tidigt ikraftträdande - anpassning till Solvens II undviks

I syfte att möjliggöra för företagen att byta regelverk – och därmed så långt möjligt undvika att företagen **först** behöver anpassa sig till Solvens II för att **därefter** åter skifta regelverk – föreslås

- ett tidigare ikraftträdande för den nya TPRL; 31 mars 2013, dvs. knappt ett år tidigare än ändringarna i FRL till följd av Solvens II

11. Generösa övergångsregler

Möjligheterna att övergå mellan försäkrings- respektive tjänstepensionsregleringarna

- föreslås bli permanenta för att kunna möjliggöra övergångar vid en senare tidpunkt.
- I samma syfte föreslås en särskild övergångsbestämmelse som möjliggör för de företag som så vill att så långt möjligt tillämpa de nuvarande reglerna under två år.

11. Vad innebär förslaget för: Försäkringsföretag som endast bedriver tjänstepensionsverksamhet

Försäkringsföretag (FRL) som i dag uteslutande eller så gott som uteslutande bedriver tjänstepensionsverksamhet

- ska ha möjlighet att få sitt verksamhetstillstånd för försäkringsrörelse (FRL) omvandlat till ett motsvarande verksamhetstillstånd för tjänstepensionsrörelse (TPRL).
- I samband med omvandlingen av tillståndet omvandlas försäkringsföretaget (FRL) till ett tjänstepensionsföretag (TPRL).

12. Vad innebär förslaget för: Försäkringsföretag med blandad verksamhet

Försäkringsföretag (FRL) som i dag bedriver såväl tjänstepensionsverksamhet som övrig försäkringsrörelse har möjlighet att

- fortsätta att i försäkringsföretaget (FRL) **driva** båda verksamheterna
 - för båda verksamheterna kommer dock att gälla kapitalkraven enligt Solvens II i FRL eller
- genom delning eller beståndsöverlåtelse **dela upp** verksamheten i två företag;
 - ett tjänstepensionsföretag som regleras enligt IORP (TPRL) och
 - ett försäkringsföretag som regleras enligt Solvens II (FRL).

13. I blandade företag måste renodling ske

För att ***blandade företag*** ska kunna utnyttja möjligheten till omvandling

- måste det i dessa företag först ske en **renodling** av den verksamhet som företaget får, och vill, bedriva enligt den nya lagen om tjänstepensionsrörelse.
- Anledningen till att det måste ske en renodling är att tjänstepensionsföretagen inte får bedriva annan verksamhet än tjänstepensionsverksamhet och sådan verksamhet som är föranledd av tjänstepensionsverksamheten

14. Metoder för renodling av verksamheten

Utredningen gör bedömningen att en sådan renodling kan uppnås genom

- ***beståndsöverlåtelse*** eller
- ***delning***

15. Renodling genom beståndsöverlåtelse

För det första kan samtliga företagsformer renodla verksamheten genom **beståndsöverlåtelser**

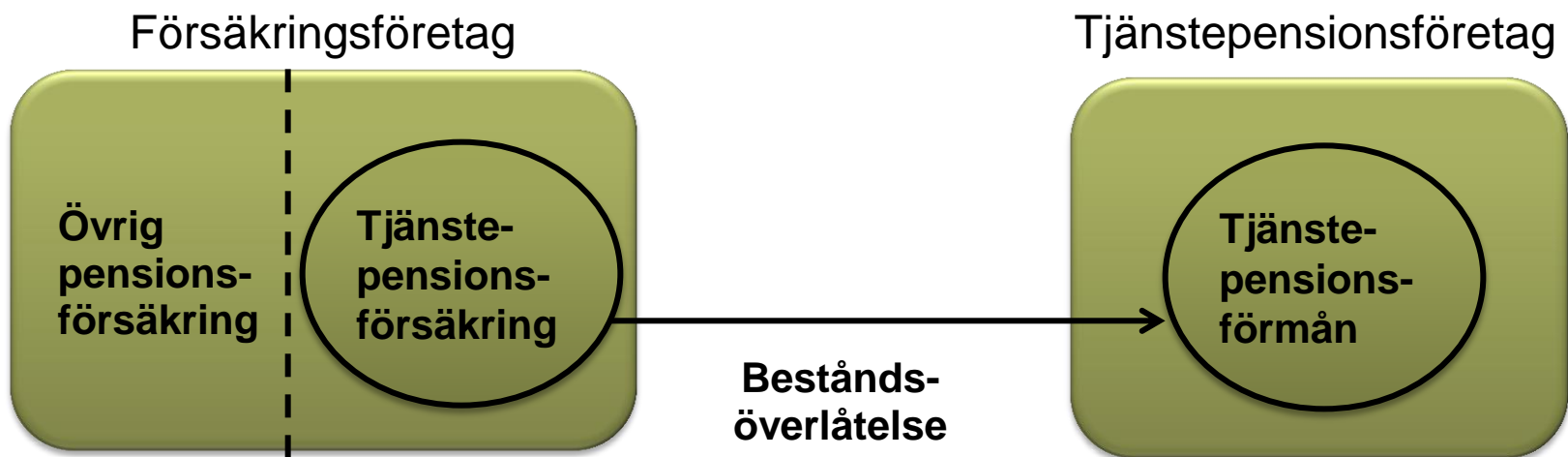
En beståndsöverlåtelse kan

- **antingen** avse det bestånd som ska lyda under den nya lagen om tjänstepensionsrörelse (TPRL)
- **eller** det bestånd som ska falla under försäkringsrörelseregleringen (FRL)

Förvärvande företag måste vara

- ett försäkringsföretag eller
- ett tjänstepensionsföretag.

15. Renodling genom beståndsöverlåtelse

16. Renodling genom delning

För det andra kan försäkringsaktiebolag använda sig av institutet **delning**.

En delning kan ske

- genom **fission**: det överlåtande bolagets *samtliga* tillgångar och skulder övertas av två eller flera andra bolag, varvid det överlåtande bolaget upplöses utan likvidation.
- genom **avknoppning**: *en del* av det överlåtande bolagets tillgångar och skulder övertas av ett eller flera andra bolag, utan att det överlåtande bolaget upplöses.

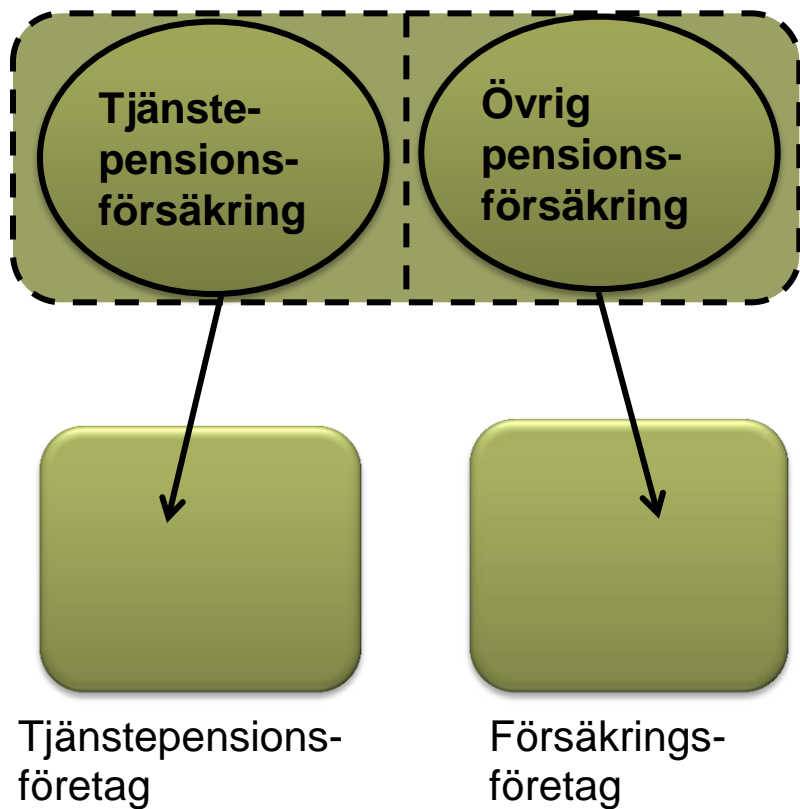
Övertagande bolag kan vara

- ett redan bildat aktiebolag, eller
- ett aktiebolag som bildas genom delningen.

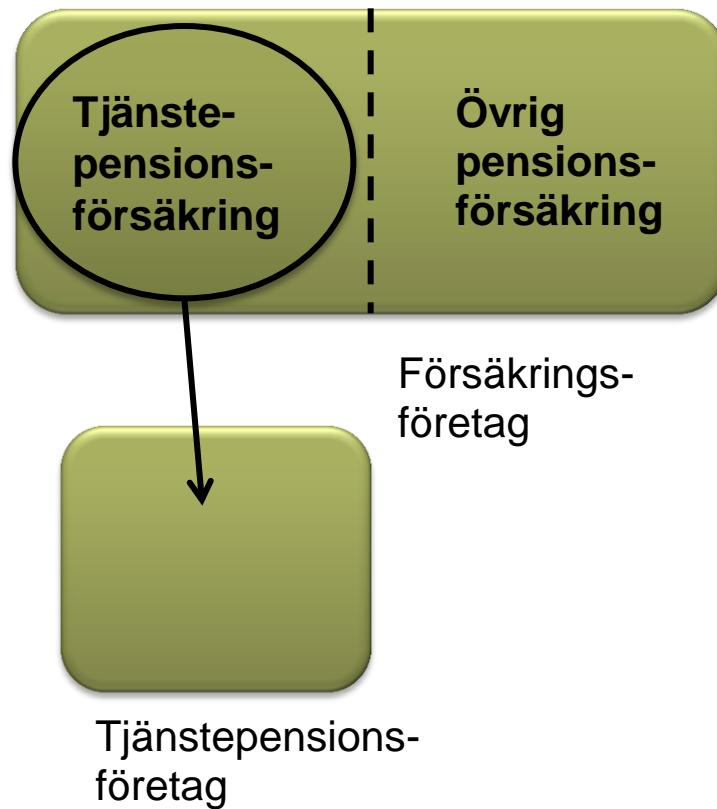
Aktiebolaget måste vara – eller vid delningen bli - ett försäkringsföretag eller ett tjänstepensionsföretag.

16. Renodling genom delning

Fission

Avknoppning

17. (Hur länge) håller den "svenska modellen"?

EU och CEA är inte att lita på:

The European Commission: a "level-playing field" between insurers and pension funds

"The European Commission has laid out its intention to create a "level-playing field" between insurers and pension funds, which would create a new directive "inspired" by Pillar I of Solvency II."

Insurers 'campaigning' for Solvency II rules for schemes

"The CEA strongly supports the application of the same risks, same rules, same capital' principle to all financial institutions, including IORPs, providing occupational pension products. The Solvency II principles as agreed in the Solvency II Framework Directive follow a risk-based approach and create a sound prudential regime. These principles should serve as the basis for regulating all financial institutions providing occupational pension products"

17. (Hur länge) håller den "svenska modellen"?

Inte ens i Sverige verkar stödet helhjärtat

Svensk Försäkring stöttar CEA:s linje!

"... it is equally important that we follow a "same risks - same rules" approach. In our view, our main interest should be to ensure that where the activities of IORPs and insurance companies cover the same risks, the same rules should apply. Otherwise the risk of regulatory arbitrage is clear."

Och Finansinspektionen uttalar ett förtäckt hot

"Rörelsekraven enligt tjänstepensionsrörelselagen kommer huvudsakligen att vara enklare än kraven enligt den Solvens 2-anpassade försäkringsrörelselagen. Därmed skulle det kunna uppstå en risk för regelarbitrage genom att privat försäkring av olika skäl skulle kunna tecknas som tjänstepensionsförmåner istället. Finansinspektionen anser att det är angeläget att utreda risken för sådant regelarbitrage och eventuella konsekvenser för effektiviteten i Solvens 2-regleringen"

